LIBRARY OF CON... DIV. OF PERIOD... WASHINGTON

SVOBODA — СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 193. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 9, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 9-го ЖОВТНЯ 1993. Ч. 193. РІК С.

В. МІЛЛЕР Є НОВИМ АМБАСАДОРОМ ЗСА В УКРАЇНІ

Вашінгтон. — Тут у вівторок, 5-го жовтня, відбулася зустріч новопризначеного амбасадора ЗСА в Україні Вілліяма Ґріна Міллера з українською громадою Вашінгтону. Сенат ЗСА затвердив кандидатуру В. Г. Міллера на становище амбсадора в Україні 20-го вересня цього року.

Під час зустрічі з українсько-американською громадою амбасадор відповів на запитання. „Мене найбільше цікавить в Україні її сильний дух, прагнення до незалежности, відданість свободі", — сказав В. Міллер.

На запитання щодо подій у Москві, він сказав, що після трагічних подій у Росії розпочинається другий етап боротьби за зміцнення свободи і що це безпосередньо заторкне і Україну.

В. Міллер зазначив, що основна мета його перебування в Києві — це сприяння розвиткові демократичних установ у республіці за допомогою ЗСА, зокрема парляментарному процесові, розбудові законно-правної системи та основ нової економіки.

Д. Маркусь призначена представником IREX в Києві

Вашінгтон. — Бюлетень Міжнародної ради наукових зв'язків (International Research and Exchanges Board) у Вашінгтоні в ч. 4 за липень-серпень 1993 року подав вістку про призначення д-р Дарії Маркусь керівником київського бюра цієї установи. До цього часу представником на Україну була Ребекка Моррісон. Тепер київське бюро унезалежнено від Москви і підлягає прямо головній квартирі у Вашінгтоні.

Згаданий бюлетень подає: „Д. Маркусь приносить зі собою у діяльність бюро поважну експертність та поширені зв'язки в Києві. Вона має докторат з педагогічних наук, є українського роду та має досвід у навчання української та російської мов. Д-р Маркусь наглядатиме над поточними програмами IREX в Україні, Білорусі та Молдові, як також розвиватиме нові академічні та політичні ініціятиви IREX у цьому регіоні".

Крім Москви, такі бюра існують на території кол. СССР, в Ризі, Алма-Аті та Єревані. В тому ж числі бюлетеню подано, що в березні 1993 року признано з України чотири стипендії для вивчення певних проблем, зв'язаних з Україною (на всіх 22 стипендії). А в галузі бібліотечних наук та інформації в Україну вивчати українське питання поїде три особи на всіх 20. 1-го листопада 1993 року є реченцем для подання прохань на індивідуальні підвищені стипендії, дослідну працю на місці, вивчення мови та на участь у семінарі слов'янських студій. Адреса IREX: International Research and Exchanges Board, 1616 H. St. N.W., Washington, D.C. 20006.

Футбольна збірна України змагатиметься проти ЗСА

Філядельфія (Яр-Ко). — В суботу, 23-го жовтня ц.р., о год. 8-ій по полудні в Лігай університеті в Бетлегемі, Па., відбудуться футбольні змагання збірної України проти збірної Америки.

В неділю, 24-го і в понеділок, 25-го жовтня, українська дружина буде гостем, УСО „Тризуб". В неділю дружина візьме участь у великому пікніку і буде приглядатись ліговим змаганням „Тризуб" — Баєрн, на „Тризубівці" в Горшам, Па. В понеділок о год. 4-ій по полудні, рівнож на „Тризубівці", відбудеться прощальна зустріч — прийняття філядельфійської громади із збірною України. Квитки на імпрезу в понеділок, в ціні 15 дол. від особи, можна придбати в членів Управи „Тризуба".

У вівторок, 26-го жовтня, українська дружина повертається в Україну.

ПРЕЗИДЕНТ Б. КЛІНТОН ГОСТИВ А. ЗЛЕНКА

Міністер А. Зленко (зліва) дякує сен. М. МекКонеллові за вилучення 300 міл дол. для України із загальної суми допомоги ЗСА країнам колишнього СССР.

Вашінгтон (Амбасада України). — Міністер закордонних справ України Анатолій Зленко був прийнятий президентом ЗСА Биллом Клінтоном та мав зустрічі з рядом членів Уряду.

В ході розмови в Білому Домі А. Зленко і президент Клінтон обговорили ключові питання українсько-американських відносин, зокрема шляхи збалянсування структури двосторонніх стосунків за рахунок поширення партнерства в галузях економічного і науково-технічного співробітництва. Також обговорено справу обміну візитами на найвищому рівні.

У середу, 6-го жовтня, у Білому Домі міністер закордонних справ України мав зустрічі з рядом керівників Уряду ЗСА, в тому числі віцепрезидентом Алом Ґором, секретарем оборони Лесом Еспином і секретарем скарбу Ллойдом Бентсеном. Відбулися також розмови з радником президента ЗСА з питань національної безпеки Ентоні Лейком, директором Сі-Ай-Ей Джеймсом Вулсі, амбасадором Стробом Талботтом та рядом інших офіційних осіб. В ході інтенсивних переговорів з членами Уряду та персоналу Білого Дому обговорювалося широке коло питань безпеки і стабільности в реґіоні Східньої Европи, окремі аспекти проблеми ядерного роззброєння і пожвавлення українсько-американських відносин.

Центральне місце в ході переговорів у Білому Домі мало питання поширення економічного співробітництва України і ЗСА, налагодження широких торговельних обмінів, усунення штучних перепон, які досі стримують взаємовигідне торговельно-економічне співробітництво обох країн.

Того ж дня А. Зленко зустрівся з одним з лідерів Сенату ЗСА сенатором Мічеллом МекКонеллом. Міністер Зленко просив передати вдячність членам Сенату за недавнє рішення про виділення Україні фінансової допомоги для проведення економічних реформ в сумі 300 міл. дол. на 1994 фінансовий рік, який почався 1-го жовтня цього року.

А. Зленко побував в Пентаґоні, де відбувся широкий обмін думками у військово-політичній сфері.

В переговорах і консультаціях з офіційними особами ЗСА взяв участь амбасадор України у Вашінґтоні Олег Білорус.

Закордонні гості відвідують Україну

Київ (УНІАР). — Тут у приміщенні амбасади Південно-Африканської Республіки відбувся обід на честь гостя столиці України — посадника міста Преторії, ПАР, Стофберга з дружиною. Посадник Преторії в Києві зустрівся з представниками міської державної адміністрації. Під час зустрічі підписано угоду про співпрацю між столичними містами України і Південно-Африканської Республіки. На святковий обід, влаштований амбасадою ПАР, прибув голова Комісії Верховної Ради закордонних справ Дмитро Павличко на запрошення амбасадора ПАР Діона ван Скуера. На обіді були також перший заступник голови Київської адміністрації Іван Данькевич, представники Міністерства Закордонних Справ України, Київської Міської Ради та інші офіційні особи.

У Міністерстві Економіки України 5-го жовтня відбулася зустріч представників Світового банку реконструкції і розвитку (ВБРР) з представниками міністерства. Учасники зустрічі дійшли до згоди, що Україні необхідна чітка програма розвитку у соціяльній сфері. Якщо така програма буде, то банк готовий фінансувати три основні проєкти в Україні, які стосуються охорони здоров'я, соціяльного захисту та освіти. Для здій-

(Закінчення на стор. 3)

„Без преси і книжки Україну залле російське друковане слово"

О. Зінкевич в редакції „Свободи".

Джерзі Сиiті, Н.Дж. — Коли нас знову відвідує ред. Осип Зінкевич, що тепер ділить своє життя між Києвом і Балтімором, ми знаємо, що його ціль популяризувати українську пресу та книжку з України, яка тепер перебуває у кризовому стані та потребує нашої допомоги.

— Саме тепер осінню найкращий час передплатити та купувати книжки і газети та журнали з України. Тут українська діяспора може і мусить допомогти, а то російська преса залле зовсім Україну, — каже О. Зінкевич з повним переконанням.

— Це зросуміле для нас, але чи можете нам вияснити чому ця преса з України доходить до нас так нерегулярно, а то й зовсім не приходить? Коли так буде дальше, важко від передплатників вимагати, щоб замовляли пресу, якої не дістають на руки, або дістають з великим спізненням.

— Тут я хочу вам вияснити з яких це було причин та запевнити, що все наладналося весною цього року і тепер передплатники отримують замовлені ними видання від 7 до 14 днів після їх появи. Бачите, із приходом незалежности України багато із давньої системи залишилося незмінено. Ось так було із поштою, в якій залишилася давня система. Поштовий уряд не хотів прийняти посилку за границю для менше як 20 передплатників разом. Також до березня не можна було принести на висилку ніякої заліпленої конверти і було ще багато інших нез'язованих ближче причин — чому посилки із пресою і книжками не доходили.

— Добре, а як працює тепер книгарня „Свобода", з якою ви маєте спільні завдання?

— Історія цієї спілки така, що на першому форумі в серпні минулого року підписано угоду поміж кни-

(Закінчення на стор. 3)

Світ стурбований нуклеарним вибухом у Китаї

Пекін, Китай. — У вівторок, 5-го жовтня, Китай провів підземне випробування нуклеарної зброї, сказано в опублікованому комунікаті уряду Китайської Народної Республіки. Вибух потужністю коло 100 кілотонн був проведений на полігоні Лобнор і став 39-им нуклеарним випробуванням, проведеним у цій країні.

У комунікаті сказано, що Китай володіє незначним нуклеарним потенціялом виключно в цілях самооборони і твердо заявляє не застосовувати його першим, а також не використовувати проти країн, які не мають нуклеарної зброї. „Китайська Народна Республіка постійно виступає за загальну заборону і цілковите знищення нуклеарної зброї і в цьому контексті — за повну заборону нуклеарних випробувань, якнайшвидший початок переговорів за підписання не пізніше 1996 року договору про цілковиту заборону нуклеарних випробувань". Виходячи з цього становища, „Китай завжди проявляє стриманість щодо нуклеарних випробувань", — підкреслено в комунікаті.

В документі сказано, що „після підписання договору про цілковиту заборону нуклеарних випробувань і його вступу в силу Китай буде неухильно виконувати договір, утримуючись від нуклеарних випробувань".

Японський прем'єр-міністер Морігіро Госокава висловив у парляменті „глибокий жаль" у зв'язку з китайським нуклеарним випробуванням. Прем'єр-міністер має намір порушити цю справу під час зустрічі з головою Китайської Народної Республіки Цзян Цземінем, запляновану на кінець листопада цього року.

Представник міністерства закордонних справ Російської Федерації Ґріґорій Карасін висловив „глибокий жаль" у зв'язку з проведенням у Китаї нуклеарним випробуванням. Дії Китаю, заявив він, негативно відіб'ються як на атмосфері проведення переговорів про повну заборону нуклеарних випробувань, так і на підготові запланованої конференції з приводу продовження договору про нерозповсюдження нуклеарної зброї.

Австралія осуджує проведення нуклеарного вибуху в Китаї. Особливий жаль викликає той факт, що це сталося в період, коли Росія, ЗСА і Франція дотримуються мораторію на нуклеарні вибухи, коли підготовляються переговори про укладення договору про загальну заборону таких випробувань, сказав міністер закордонних справ Австралії Ґаррет Еванс. Він закликав Китай негайно оголосити мораторій на нуклеарні вибухи.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 5-ГО ЖОВТНЯ, міністер закордонних справ України Анатолій Зленко, продовжуючи свої офіційні відвідини у Вашінґтоні, відвідав американський Сенат і зустрівся з сен. Ричардом Луґаром. Вони обговорили широке коло питань українсько-американських взаємен, розглянули перспективи поширення двостороннього співробітництва в різних галузях. А. Зленко підкреслив, між іншим, що найактуальнішим завданням для обох країн якраз тепер є збалянсування двосторонніх відносин в таких галузях, як економіка, надання експертної та фінансово-кредитної допомоги процесові демократичних та ринкових реформ в Україні. Предметом розмови в Сенаті ЗСА були також проблеми безпеки, ядерного роззброєння та міжнародного співробітництва. Обговорено перспективи інтеграції України в европейські політичні та економічні структури, піднесення її стабілізуючої ролі у східньо-европейському реґіоні. У розмовах брав участь амбасадор України до ЗСА Олег Білорус.

КАЗАХСТАН ЗАПРОВАДИВ візовий порядок в'їзду на свою територію для громадян Латвії, Литви й Естонії. Такий самий порядок вже існує в прибалтійських республіках щодо громадян Казахстану. Як вийняток, до 1-го березня 1994 року збережеться безвізовий в'їзд на територію Казахстану для тих осіб, котрі постійно мешкають в Латвії, Литві й Естонії, однак не мають громадянства цих держав.

ЦИМИ ДНЯМИ РАДА БЕЗПЕКИ ООН одноголосно прийняла резолюцію ч. 871, якою продовжила мандат на перебування мироносних сил ООН в незалежних республіках колишньої юґославської федерації до 31-го березня 1994 року. В резолюції міститься заклик до уряду Хорватії і лідерів сербської Країни в Боснії негайно прийти до згоди і під еґідою міжнародних організацій підписати договір про припинення вогню.

СЕРЕД МУСУЛМАН БОСНІЇ виникли гострі незгоди. Понад дві тисячі вояків, що дотепер підкорялися сараєвському командуванню, перейшли на бік сепаратиста Фікрета Абдіча, який проголосив мусулманські околиці міста Біхача автономною областю і відмовився виконувати розпоряджування президента Боснії Алії Ізетбеґовіча.

В СЕРЕДУ, 6-ГО ЖОВТНЯ, в Каїрі, столиці Єгипту, відбулася перша офіційна зустріч прем'єр-міністра Ізраїля Їцака Рабіна і голови Палестинської визвольної організації Ясіра Арафата. Вони обговорювали становище на контрольованих територіях, дес не припиняються терористичні акції з боку непоступливих мусулманських радикалів. Я. Арафат повідомив, що керівником палестинської делеґації на вашінґтонських переговорах він призначив лідера фракції Фатаг Файсала Гусейні. Головною темою цих переговорів буде статус Єрусалиму.

В АНГЛІЙСЬКОМУ МІСТІ Блекпулі відбулася чергова річна конференція Консервативної партії, яка є тепер правлячою. Делеґати обговорювали причини незгод у партії, викликаних ратифікацією парляментом Мастріхтського договору, проти якого продовжує виступати велика частина англійської спільноти. До того ж, Великобританія вже декілька років не може вийти з економічного спаду, в якому звинувачують уряд Джана Мейджора. Його популярність катастрофічно зменшилася. Згідно з останніми опитуваннями серед виборців, консерватисти дістали тільки 27 відсотків голосів — менше, ніж лейбористи (37 відсотків) і ліберальні демохрати (33 відсотки).

В МОСКВІ ВІДБУЛАСЯ ПАНАХИДА ЗА ВБИТИХ

Москва. — Четвер, 7-го жовтня, у Росії був днем жалоби. Після похорону жертв чергового московського бунту у багатьох церквах відслужили Панахиду за спокій душ невинно вбитих людей. Президент Боріс Єльцин знову звернувся до народу зі закликом „не забувати того, що сталося і не дозволити на повторення божевілля". Голова однієї з найбільших російських забезпечневих компаній Володимир Кругляк заявив, що родина кожного працівника органів правопорядку, який загинув під час подій 3-го — 4-го жовтня, дістане по два мільйони рублів.

Того ж дня, в четвер, президент Б. Єльцин своїм указом призначив нового генерального прокуратора Росії. Ним став Олексій Казанник, українець з походження. Він виріс і вивчився у Сибіру, відтак був депутатом Верховної ради, а також членом Президентської ради.

Спеціяльним президентським указом припинено діяльність Конституційного суду, половина членів якого підтримували Р. Хасбулатова і А. Руцкого.

Стало відомо, що місто Санкт-Петербург, яке масово підтримало Б. Єльцина під час московського бунту в серпні 1991 року, на цей раз є наставлене інакше. Тут відбулася демонстрація під гаслом: „Єльцин торгує Росією". Демонстранти вимагали звільнити з-під арешту журналіста Алєксандра Нєвзорова, який у своїй телевізійній програмі „600 секунд" постійно виступав проти президента Б. Єльцина і його реформ. А. Нєвзорова затримали в Москві, при собі він мав зброю.

На думку посадника Санкт-Петербурґу Анатолія Собчака, у висліді грудневих парляментарних виборів у Росії також може зформуватися опозиційний щодо Б. Єльцина вищий законодавчий орган і реформи знову опиняться під загрозою.

ДЕНЬ КОЛЮМБА

З уваги на свято День Колюмба в понеділок, 11-го жовтня, в цей день газета „Свобода" не друкуватиметься і видавництво буде закрите. Чергове число „Свободи" друкуватиметься у вівторок, 12-го жовтня, з датою середи. — Ред.

В АМЕРИЦІ

ЯК ПІДТВЕРДИВ РЕЧНИК Організації Об'єднаних Націй, ЗСА, як обіцяв минулого тижня президент Билл Клінтон, вплатили на рахунок свого задовження ООН понад пів більйона дол. та все ж таки залишились ще довжними цій організації 472 міл. дол. Держави-члени довжні ООН на сьогоднішній день понад 1.7 біл. дол., з того 536 міл. дол. за вкладки та 1.2 біл. дол. за миротворчі акції в різних частинах світу. Вплата 533 міл. дол. від ЗСА — це 233 міл. дол. за вкладку та 300 міл. дол. за борг на акції миротворчих військ. Тепер за Америкою залишилось 284 міл. дол. довгу до ООН за вкладку та 188 міл. дол. на потреби дій миротворчих військ.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ стверджують, що в короткому часі Куба зазнає цілковитого економічного занепаду. Вони почали вже тепер виготовляти пляни як діяти у випадку великої кількости кубинських втікачів.

НЕСПРОМОЖНІ ДАТИ СОБІ раду із зловленням серійного вбивці, який вже від 1978 року тероризує керівників і адміністраторів університетів, державні охоронні власті звернулися за допомогою до загальної публіки, обіцюючи нагороду в сумі 1 міл. дол. Вбивця-бомбардувальник останньо дався знати минулого червня після шестирічної перерви, висилаючи дві на вигляд невинні конверти з Сакраменто у Каліфорнії. Відчинивши їх, адресати — науковець генетики в Каліфойнійському університеті в Сан Франсіско та відомий професор комп'ютерної науки в Єйлському університеті — були покалічені. Від 1978 року бомбардувальник вислав 12 подібних конверт, вбиваючи одну людину та покалічивши 21 особу.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Білого Дому заявили, що президент БиллКлінтон вирішив післати до Сомалії додаткових 2000 вояків для впорядкування та зміцнення, а крім цього установив призначений час, — приблизно шість місяців — для цілковитого відтягнення всіх американських військ. Установлюючи конкретний реченець, Президент сподівається до деякої міри заспокоїти Конгрес, який останніми днями робив натиск на те, щоб негайно відтягнути американські частини з Сомалії. Бо на його думку „є конечним, щоб ЗСА закінчили свою місію в Сомалії з гідністю та послідовністю цілеспрямованости".

У СЕРЕДУ, 6-ГО ЖОВТНЯ, лава присяжних у Патерсоні, Н.Дж., визнала винним підсудного Джеймса Ваґнера за химерне вбивство його товариша Роберта Солімейна мол., тому два роки, як їм обидвом було по 17 років. Ця справа набрала широкого розголосу з уваги на вік підсудного та його жертви і ненадто ясної причини самого злочину, що його популярно в країні почали називати вбивством „Богородице Діво", бо, як зізнавали інші вмішані в справу молоді люди, перед здійсненням злочину Дж. Ваґнер зі своєю жертвою Р. Солімейном спільно відмовив „Богородице Діво". Впдоровж тритижневого судового процесу підсудний не виявляв жодних емоцій, як і в той час, коли керівник лави присяжних прочитав вирок. Засуд призначено на 19-го листопада.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ Націй, як керівне тіло акцій у Сомалії, запротестувала проти відтягнення передчасно американського війська. Заступник генерального секретаря, відповідальний за утримання миру Кофі Аннан з Ґани, заявив, що таке потягнення зі сторони ЗСА може повернути у Сомалії „хаос і розгублення", що були причиною загибелі 300,000 сомалійців. Генеральний секретар ООН Бутрос Бутрос-Ґалі ще перед цим сказав, що ООН „залишиться на обраному шляху". Він також повідомив кореспондентів засобів масової інформації, що особисто їде до Сомалії, щоб зосередитись на мирному полагодженні цього конфлікту поміж політичними фракціями.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA:(201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda". 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.(201) 434-0237. (201) 434-0807. (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $ 40.00 на півроку —$22.00 на 3 місяці—$12.00.
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси—$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою —
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O.Box 346 Jersey City, N.J. 07303.

Криваві жертви добродійної місії

Весною минулого року наспіли з південно-східньої африканської країни Сомалії алярмуючі вістки, що там буквально щоденно вмирають з голоду люди, особливо діти, в наслідок двох великих лих: затяжної посухи і грабіжницьких озброєних банд, які перехоплюють на шляхах усі транспорти харчів. У Сомалії, чули ми, насправді не стало ніякої законної влади, є там хаос і ніхто не дбає про життя чи смерть громадян.

Міжнародний Червоний Хрест і Об'єднані Нації зорганізували масову харитативну акцію — висилку туди харчів і ліків. Для забезпечення цієї місії, щоб вона дійшла до потребуючих і не стала жертвою грабіжницьких банд — тодішній президент ЗСА Джордж Буш вислав стаціонованими у Перській затоці кораблями 25,000 американських вояків, разом із бойовими гелікоптерами та з летунською охороною. Та виправа до Сомалії була дбайливо підготована Пентаґоном, бо згори передбачувано, що в отій далекій африканській країні, де поруч із природною джунґлею настала джунґля політична, може всяко статися.

Перші тижні й місяці все йшло гладко, показ американської збройної сили при висаді на сушу військ мусів відстрашити місцевих злочинних авантурників і транспорти харчів стали справжнім рятунком для голодуючих, причому налагоджувано місцевий державний апарат. Сомалія — це невеличка країна, менша від стейту Тексасу із несповна сім мільйонами чорних мешканців. Культурний і цивілізаційний примітивізм сприяв демагогії окремих амбітних ватажків, які звели до пародії тамтешню паперову демократію. Поява на території Сомалії американського війська одних автохтонів врадувала — інших обурила, як наїзд білих імперіялістів. Лідером ворожого Америці руху став Мохаммед Фарах Адід, який спершу шарпав американських вояків підкидуванням мін на шляхах та примітивними засідками. Однак швидко він зумів зорганізувати добре озброєну банду, яка не вагалася провокувати збройні сутички. В минулому тижні в одному такому зударі згинули 12 американських вояків і кількох взяли в полон. Загалом втрати в убитих і ранених досягли яких сімдесят вояків.

Ця ситуація заалярмувала Вашінґтон. У Конґресі залунали голоси, що треба відкликати всю місію, бо, мовляв, можна наражувати життя вояків тільки у тому випадку, коли загрожена безпека американської країни. Протилежне становище зайняв Пентаґон, який вийшов із принципового засновку, що найбільша у світі американська збройна потуга не може капітулювати перед збройними ватагами злочинних авантуристів. До такого арґументу прихилився президентт Билл Клінтон. Це пахне трішки іронією, бо він — пацифіст і недавно проголосив у своїй промові на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, що ЗСА не будуть відгукуватися на заклики загрожених війною країн широкого світу.

Як інформує авторитетне аґенство „Ассошіейтед Пресс" американське військо у Сомалії буде негайно підсилене добірними з'єднаннями піхоти та бойовими гелікоптерами. Водночас президент Клінтон і секретар оборони Лес Аспін перестеріг ворожих Америці сомальських вождів, щоб полоненим воякам волос не впав з голови. Але можна грубо сумніватися, чи сомальським чорним ватажкам взагалі відомо про існування Женевської конвенції про охорону воєнних полонених, — російські большевики жили в Евразії, а з полоненими поводилися брутально, — те саме робили гітлерівці в центрі Европи.

Рішення Клінтона й Пентаґону правильне. У даному випадку відкликання американського війська й ліквідація місії з її невдачею було б більшим ударом по престижі Америки, як програна у В'єтнамській війні. Більшість американців є проти висилання війська до Сомалії, — мовляв, ціла Сомалія не варта втрати одного вояка ЗСА. Але не є правдою, що „народ має рацію". Німецький народ вибрав Гітлера, російський народ підтримав революцію Леніна — народ, його маси, часто помиляється.

Володимир Барагура

НЕЗРИМИЙ ПЕРСТ БОЖИЙ...

Бережіться, ато Він до вас
Заговорить страшніше сто раз,
Як в пустині рик грому...

І. Франко „Мойсей"

Існує багато признак, що сповненому безмежної любови до людей Всевишньому увірвався терпець і Його каральна рука, оцей незримий перст Божий досягає розгнуздане, розпусне людство й зіпсутий, розбещений світ.

У нашому столітті відбулися розпутані людьми два жахливі політично-мілітарні катаклізми, а їх відлуння відчувається сьогодні в формі льокальних воєн, внутрішніх революцій, заколотів і неспокоїв. Вони нагадують сильні землетруси, після яких наступають ще похідні потрясення.

Усі спричинники й учасники цих катаклізмів допустилися найжорстокіших злочинів. Залишаючи на боці поляглих на полі бою мільйонів вояків, від негуманних вчинків всіх воюючих сторін згинуло теж багато мільйонів непричасних людей. І хоч деякі з тих зайвих нелюдських акцій промовчується або спихається на одиниці, то факти залишаються незмінними і правда раніше чи пізніше вийде наверх. Це — знущання над полоненими, це розстрілювання невинних цивільних людей, це дощентне винищування осель і майна, це концтабори, в яких серед мільйонів загиблих у „голокості" жидів, згинуло теж безліч людських істот різних рас, національностей, віровизнань. Це докорінне зайве бомблення безборонних міст, це вжиття двічі атомової бомби, це „операція кіл-гол", якою альянти видали совєтам на певну смерть тисячі борців за волю своїх країн і народів, а з ними й їхні родини. Це штучний голод в Україні, це мільйони закатованих у казематах ЧеКа, НКВД і КҐБ, чи вивезених на Сибір патріотів. Це релігійні переслідування, виривання з людських душ защеплене Творцем почуття віри. І це все є знехтуванням і переступленням законів Божих, зокрема заповіді про любов ближнього. І воно продовжується.

Бог у своїй доброті й любові дав людству не раз змогу схаменутися, визнати свої провини, покаятися й почати нове, праведне життя. Останніми роками Бог робить це за посередництвом Богородиці, яка часто з'являється в багатьох місцевостях у різних країнах і серед різних народів та взиває до каяття. Проте тільки одиниці йдуть за її покликом, загал до нього байдужий.

І ось ми є свідками каральної Божої руки — трагедія Чорнобиля, наслідки якої відчула не тільки Україна, але й інші народи, наркоманія, статева розпуста й пов'язані з нею венеричні недуги, зокрема АІДС, часті землетруси небувалих досі розмірів, нищівні гурагани, часті катастрофи літаків. Жертвою цих допустів Божих стає не тільки людське майно, але й життя.

Людина нищить не лише себе, але й своє довкілля, що теж створене Всевишнім. Це проблема екології, тобто відділу біології, яка вивчає залежність організмів від їхнього оточення. Задля матеріяльних користей, або через недбальство люди винищують льство, люди винищують тварини, рослинність, ліси, нюють воду й тим захитують балянс у природі.

Яка причина, що людина стала ворогом не лише сама собі, але й довкіллю, що зважилася виступити проти такого досконалого Божого твору, яким є світ і життя?

Головні причини — це загальний упадок моралі в усіх ділянках людського життя, захитання віри й релігії, на місце якої випинаються всякі культи, сатаністи, антихристи, канібали. Релігію і мораль усунено зі шкіл і з публічного життя. Діти, молодь, а згодом і дорослі не мають підстав особистої й суспільної етики. Все зацікавлення людей звернене на матеріяльні добра з нехтуванням духово-інтелектуальних вартостей. Оливи до вогню доливає порнографія в літературі, мистецтві, фільмі, телевізії. Сьогоднішня людина не має ніякого дороговказу на своєму життєвому шляху, не знає на що орієнтуватися, не має світила, яке прояснювало б їй життєву путь. Вона наосліп блукає манівцями, губиться на перехрестях та роздоріжжях, не вміє відрізнити доброго від злого, стає свого роду двоніжною твариною, яка живе інстинктами нижчого порядку, змисловими розкошами, неконтрольованими похотями, тримається життєвої філософії „карпе дієм" — жий сьогоднішнім днем, на майбутнє не звертай уваги. Словом, людина перестає бути досконалим Божим створінням, обдарованим розумом і свобідною волею.

Тому в поборюванні сексуалізму, абортів, наркоманії, бандитизму, обма-

(Закінчення зі стор. 3)

Богдан Коваль

„ВЕРТЕП" — ПРАЦЯ Р. ГРОМ'ЯКА

Автор книги Роман Гром'як, відвідуючи еміґрантські осередки поза межами батьківщини, залишив на пам'ятку свою книгу (336 ст.), видану в Тернополі 1992 року.

Заголовок книги „Вертеп: Як я став народним депутатом СССР і що з того вийшло...". В дужках зазначено, що це спогад-роздум. Незважаючи на цей дещо побутово-фривольний заголовок твір Р. Гром'яка є калейдоскопом подій років 1989—92, на тлі розвалу совєтської імперії та економічного хаосу.

На фоні тих подій виявились сильветки людей, що заговорили відкрито, критично, злосливо про систему режиму, про його керівництво.

Лібералізація відносин дозволила громадянству, цілком певно великій його частині, не приховувати свого бажання змін. Проходили бесіди про передвоєнний передреволюційний стандарт життя та бажання впровадження демократичних порядків. Приваблювала і візія стандартів капіталістичного демократичного Заходу.

Сюжет твору—мемуари і рефлексії. Мемуари подані хронологічно від 1990 до 1992 року. Це штовхає автора до об'єктивних спостережень. Події, очевидно, викликають рефлексії, впоряджують суб'єктивне сприймання явищ.

Мимоволі насувається думка, чому автор поминув мовчанкою початкові роки виступу Ґорбачова, коли він прийшов до влади 1984 року? Вже у початкових роках виступу Ґорбачова зарисувались можливість і потреба змін в державі. Внутрі держави ніщо не трималось купи, вилилось кризою на кожній ланці життя. У періоді ґорбачівської влади урядові кола заговорили про „гласність і перестройку". Це відкрило коробку Пандори, з якої виповзли бацилі хвороби для імперії, для партії, для зухвалого апарату автократії. Голову підняла громадська опінія.

Об'єктивно заносить в щоденник змін автор: „Люди зневірились у безконечних обіцянках добробуту і люди стужилися за рідною стихією і людям не байдуже почуття національної гордости".

Лібералізація відносин створила можливість виступу особистих, громадських, релігійних прагнень і, занотовує автор, „нездоланне прагнення до національної самостійности".

У нотатках автора можна зауважити зміни політичного ставлення громадянства та світогляду їх, як і самого автора, до змін національних плянів життя та особистих стремлінь. У зв'язку з тим вийшла на поверхню проблема домінації російського апарату імперії.

Шлях до змін розпочався в міських центрах і поширився на неросійські республіки. Вимовною фразою автор віднотовує: „По-весняному дивиться Київ на людське море і розмаїття прапорів самвидавівських газет". Навіть в Тернополі в 1990 році загриміли на вічах виступи, що вимагали „суду Щербицького, Валентини Шевченко, Масика, Ельченка і інших партійних риб", що дотепер були недоторкані. Слово найменшої критики їх, піднесення синьо-жовтих прапорів було ще перед роком маршрутом до в'язниці, в карні табори, у психіятричні установи. І от все змінилось".

Лібералізація політичного клімату у розумінні партійної адміністрації називалась „розгулом демократії". „Сіра пересічна людина випростовувалась, бликала злісним оком на апарат держави, як на апарат утиску. Рух неросійських народів до відокремлення від осоружних імперських центрів загострить очі неросійського громадянства на ароґантну поставу Москви, на її подвижників, які „не можуть збагнути і прийняти, що національні образи, почуття другорядности, які наносять російські, по-імперськи мислячі керівники..."

Рух відокремлення від московського центру викликував ворожу реакцію імперських апаратчиків, мовляв, „як вони посміли", „ми їм виставимо такий рахунок... за опіку імперських центрів, що вони роздумаються!" Така реакція не припинювала ворожого наставлення до політичного центру Москви.

На початку лютого 1990 року Іван Драч оголосив: „Вільна людина у вільній державі — наші ідеали!" У лютому помер Щербицький.

Ряди Комуністичної партії почали рідшати. Визначні діячі оголошували виступ з партії. В березні 1990 року автор цієї книги покинув партію. Були, однак, люди, що вагались деклярувати свої антикомуністичні настанови. І серед інтеліґенції і серед громадянства. Деякі приятелі і

(Закінчення на стор. 3)

Василь Ленцик

Михайло Грушевський — лучник двох Україн перед сто роками

II

З Києва Кониський щоякийсь час писав до Барвінського і запитував, як стоїть справа катедри. Кониський, пишучи до Барвінського, називав Антоновича криптонімом „Пасічник" і просив Барвінського переконувати Антоновича, щоб він прийняв це становище у Львові. Одначе Антонович мав різні труднощі і зі сторони російського уряду і родинні, і про те він писав проф. д-рові Омелянові Огоновському, що з огляду на свій вік і родинні справи він не може переїхати до Львова, щоб обняти катедру історії України зате він поручає на цю позицію маґістра історії Михайла Грушевського.

Коли прийшла вістка від Антоновича, що він не прийме професури у Львові, Кониський і Барвінський попали в тривогу і через референта університетських справ Шавловського написали листа до Грушевського, якого означували прибраним ім'ям „хлопець", чи він прийняв би цю позицію.

Грушевський не був зразу готовий переїхати до Львова, однак після згоди батьків, які давали на це своє благословення, він погодився переїхати до Львова. Кониський в листі до Барвінського побоювався, чи у Львові Грушевський не матиме прикрощів від місцевих людей, і що він готов ще зі Львова втікати. Щоб остаточно справу полагодити, Барвінський виїхав сам до Києва. В домі Кониського він застав Антоновича і самого Грушевського, якого був пізнав особисто в час раніших відвідин Києва. Кониський щиро сказав, що він волів би мати Антоновича, який втішався вже виробленим авторитетом, і тому, мовляв, йому було б легше працювати в університеті, ніж новому Грушевському, який (хоч і представив його Антонович за свого найкращого учня) ще мусітиме той авторитет щойно здобувати.

Після рішучого становища Антоновича, Барвінський мусів погодитися з тим, і перед ним стояло тепер полагодити справу Грушевського у Львові і у Відні. Також були труднощі з боку університетського сенату і філософічного відділу Львівського університету. Справа була в тому, що Грушевський мав тільки маґістерський ступінь, а для визнання титулу повного професора звичайно вимагалось докторату. Олександер Барвінський, як зручний політик, переміг всі ці труднощі, і остаточно часопис „Правда" подав радісну вістку, що „найвищою постановою пан Михайло Грушевський іменований звичайним професором руської катедри історії в Львівському університеті".

Далі „Правда" писала: „Ми певні, що побіч Наукового Товариства ім. Шевченка і Львівський університет стане перегодом огнищем науки в нашій рідній мові і тому сердечно вітаємо нашого знаменитого історика, яко головного робітника на сій ниві. При сій нагоді не можемо не виявити, що переведення сеї справи, розпочатої під кінець 1890 року, єсть головно ділом Барвінського, а вважаємо се конечним зазначити тому, що й москвофіли і радикали наші представляли річ так, будьто би він сам для себе приготовляв кар'єру, коли в Раді державній 1891 року підніс потребу заснования такої катедри у Львові і мотивував її ширше,.. а утворення руської катедри всесвітної історії має превелику вагу і для кандидатів учительських, і є почином до утворення руського університету у Львові. Задля того полагоджения сеї справи повітає Україна — Русь з повним вдоволенням і щирою вдякою".

Також „Діло" в числі 84 з 25-го квітня 1893 року вітало справу катедри передовицею, де було сказано: „Вість сю вітає Австрійська Русь з щирою радістю." І, переповівши цілий процес змагань за ту катедру, підкреслюючи заслуги Барвінського і Романчука, „Діло" писало: „Проф. Грушевський стане у нас сполучником наукових інтересів між Австрійською а Російською Україною, а нині, коли Товариство ім. Шевченка почало ставити вже перші кроки яко Наукове Товариство, буде се річчю великої ваги".

Як подає сам Олександер Барвінський, „іменовання Михайла Грушевського професором Львівського університету викликало на Україні, а особливо в Києві, незвичайну радість" (ЗНТШ р. 1925 ст. 15). Про цю радість пише Олександер Кониський оці пропам'ятні слова: „'хлопець' (Грушевський) перебував у мене чотири дні і отсі чотири дні є найліпші дні мого віку. Я просто раював, чуючи і бачачи, що справа стала на добрій дорозі і йде добре. Спасибі Вам і всім добрим людям!"

Не менше раділи галицькі патріоти, коли 12-го жовтня 1894 року приїхав до Львова Михайло Грушевський і дав перший свій виклад у Львівському університеті. „Правда" подала про цей виклад таку інформацію: „Давно вижиданою подією далекосяглої ваги приходиться нам починати нашу хроніку. Руську катедру історії в Львівському університеті заняв добре відомий на полі історичної науки проф. Михайло Грушевський з Києва і почав свої виклади з старинної історії України-Руси 12 н. ст. жовтня вступним викладом. Одна з найбільших заль університетських ледве помістила громадно зібраних, майже виключно руських слухачів, між котрими бачили ми і чимало поважних старших людей".

В дальшому звідомленні „Правда" пише: „З щирою і сердечною радістю вітаємо молодого професора, що приніс своїми цінними працями науковими нові надії для нас, для руської науки і молодого покоління, вітаємо яко воплочення національної і культурної спільноти і одноцільности України-Руси. Історична наука, котрою кермуватиме наш професор, не тільки оживить і зміцнить національну свідомість молодого руського покоління, але й усуне не один скривлений несвідомістю або неуцтвом погляд і вкаже справдешню, просту і биту дорогу

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про наші імпрези

У соняшне осіннє пополудне ми сиділи в темній залі Народного Дому, слухаючи співаків київської опери Дмитра Гнатюка і Марію Стеф'юк у пісні „Повіяв вітер степовий", що її вони присвятили пам'яті померлого Романа Данилюка, що був промотором їхнього приїзду до ЗСА.

Пісня була виконана з чуттям і напевно викликала у приятелів покійного вологість на очах. Мені, однак, насунула вона багато непотрібних думок і запитань „чому", на які ніхто досі не вмів мені дати відповіді.

При різних нагодах концертів, імпрез, доповідей і починів нашої громади тут у ЗСА постійно відчуваємо цілковитий брак координації та елементарного „менеджменту" (це слово у нас тепер дуже популярне), який би впливав на артистичні візити своєю діловістю, аби не відбувалися в цей самий день та ще у цій самій годині, дві-три імпрези — всі цікаві й корисні, але які не дозволяють ніколи при найкращій волі бути в двох-трьох місцях одночасно.

Хтось скаже — наша громада велика і може поділитися. Так, громада велика, але зауважуємо з прикрістю, що є лише одна, відносна мала частина нашої спільноти і то з рядів п'ятдесятників" і „шестидесятників", а то і старших, яких віку вже не перелічуємо, що ходять постійно на концерти, доповіді чи збори. Тому раз-у-раз трапляється, що на кінець тижня призначені численні наші імпрези, а у висліді залі всі починають щораз більше бути порожніми.

Причина і в тому, що ряди старшого покоління, яке зі засади ходило на всі імпрези, застрашаючо рідшають, а молодше, вистрашене змалку неатрактивністю, розтягненістю різних академій чи концертів, ніяк не хоче переконатися, що і в нашій спільноті може бути щось цікавого та вартого їхньої участи та уваги.

В останніх двох роках саме ця нехіть до імпрез тут в діяспорі б'є найважче наших гостей — музик і артистів з України. Вони з великим нетерпінням і з ентузіязмом приїжджають сюди, щоб виступити перед іншою, але своєю публікою, а тим часом тепер їх зустрічають розчарування, байдужість, у висліді чого заля світить пусткою. Можливо, що й наші слухачі незалежно якого віку, надто багато мають тепер до вибору більше та менше вдалого, а тим часом кишені стають щораз порожніші.

Не шукаймо однак, де лежить вина. Факт залишається фактом, що неприготовані належно і професійно концерти, чи інші імпрези світять щораз більше холодом, пусткою та викликають пригноблююче враження своєю малочисельною фреквенцією.

Саме такі думки навіяв недільний концерт із сумною прощальною піснею для того, що клопотався не однією нашою імпрезою в Ню Йорку, коли ми завважували порожні місця у залі, яких на щастя, не було така багато, як на інших концертах, які були в останньому часі.

І ставимо собі питання, на яке хтось відповість, з якими почуваннями поїдуть додому наші співаки, так як поїхала група музик зі Львова, що недавно концертувала у півпорожніх залях Ню Йорку, презентуючи музичний доробок львівських композиторів.

Часом, здається, немов ми одні одним робимо наперекір, або пересичуємо нашу спільноту надміром нескоординованих імпрез, які ніяк не можна всіх вмістити у два дні кінця тижня. Так чи інакше, коли б було якесь узгодження, виразне чергування перших і другорядних потреб — порозуміння поміж різними групами — може все це ішло б краще та з більшим вдоволенням для виступаючих і слухачів. Притому ми не маємо справжніх імпресаріїв для підготови окремих виступів. Не забуваймо, що тепер настав час, коли гості з України — не аматорські сили, а багато між ними заслужених музик, яких високо оцінюють не лише в Україні, але й у західньому світі, де вони завоювали собі належне місце талантом і високою майстерністю виконання і тому там залі не світять пусткою. Чи ці таланти не варті нашої підтримки?

О-КА

„Без преси...”

(Закінчення зі стор. 1)

гарнею „Свободи”, видавництвом „Смолоскип” і Спілкою Письменників України у справі розповсюджування пресових видань і літератури. Після того підписано угоду з редакціями українських газет, журналів і видавництв щодо співпраці. Але у зв'язку із складними умовинамії пересилки та поширення українського друкованого слова, представником книгарні „Свобода” є тепер у Києві Видавництво „Смолоскип”, яке зареєстровано у Міністерстві Юстиції 2-го лютого 1993 року. Воно і займається висилкою газет, журналів і книжок до передплатників за границями України.

— А як працювало видавництво до березня цього року, коли, як кажете, пересилка вповні наладналася? І чому Видавництво „Смолоскип” взялося за те діло?

— Ми взялися за це складне діло тому, що спершу всі газети та книжки були висилані через Москву і з тим усі гроші з продажу зупинялися в Москві. Крім того, в перший час, коли українці діяспори почали передплачувати і купувати українську пресу, найшлися спекулянти, які купували газети в кіосках Києва, чи інших міст, за місцеві гроші, а брали передплати в долярах не розраховуючись з ніким за це. Розуміється, в цей спосіб валюта не доходила до видавництв в Україні. В цій справі ми мали 11 нарад в Державному комітеті преси і в Спілці Письменників України. Вкінці всі питання узгоджено так, що із передплат і продажу книжок українські видавництва будуть діставати свою максимальну частину у закордонній валюті. До березня цього рокуу Видавництво „Смолоскип” мусіло саме полагоджувати висилку поодиноких чисел, бо поштовий уряд не котів цим займатися і не був приготований на висилки за кордон окремим організаціям чи особам.

— Чи ви маєте тепер окремих людей до цієї праці?

— Так, завідуючий періодиками є Богдан Патриляк і він тепер відповідає за відправлення періодичних видань за кордон. Завідуючий книжковими виданнями є Андрій Кокотюха. Надіюся, що тепер буде все йти куди краще і тому так потрібно, щоб українці з діяспори відновляли свої передплати, бо це найкраща матеріяльна і моральна допомога для наших редакцій та видавництв, які працюють в дуже поганих умовинах із фатальним технічним обладнанням. Ось наприклад редакція „Народної Армії” находиться в будинку, що містив колись штаб Січових Стрільців, головний редактор має для редакції одну кімнатку, а в підвалі є друкарня із старими лінотипами. Але працюють там ідеалісти, для яких найважливіше, щоб газета появлялася. І таких є більше. Як отже не закликати українців у діяспорі до підтримки видань?

— У нас недавно був в гостині редактор „Українського Слова” з Києва М. Вербовий і ми говорили про проблему культурного життя в Україні у зв'язку з труднощами, які тепер заіснували. Але він оптиміст, коли йдеться про молоде покоління, яке треба готувати до перебрання постів в редакціях, в культурній творчості. Чи ви годитеся з тим поглядом?

— Безперечно. Це наймолодше покоління буде творити Україну і тому ми усі мусимо їм допомогти та його підтримувати у культурному розвитку. Ось Видавництво „Смолоскип” проголосило нагороди для української творчої молоді саме із тою думкою, що молодь мусить відчути поміч і запліччя спільноти. Ви містили у вашому щоденнику 16-го липня сторінку творчости молодих поетів з України і там було повідомлення Видавництва „Смолоскип” про проголошення нам конкурсу на поетичний твір і прозовий, як також на довідку з нагородами для молоді. Цей конкурс хочемо провадити кожного року і тим заохочувати молодих до писання і до включення у культурний процес. Хай вони тим підготовляються до своєї майбутньої ролі.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028
New York, N. Y. 10276

Закордонні...

(Закінчення зі стор. 1)

снення цих програм банк передбачає виділити 2,5 міл дол.

З делегацією Німецького фонду Міжнародного правного співробітництва зустрівся перший заступник голови Верховної Ради України Василь Дурдинець. Члени німецької делегації у Києві взяли участь у науковій конференції „Правна система України: теорія і практика”. В. Дурдинець розповів гостям про хід реформи в Україні і високо оцінив контакти фонду і комісій Верховної Ради. Голова фонду Люї Емфазо заявив, що готовість фонду до співпраці підтримали в урядових структурах Німеччини.

Закордонні дипломати провели виїзне засідання Трейд-клюбу в Житомирі, де відбулася зустріч з працівниками адміністрації. Чужоземних дипломатів цікавила сировинна база, потенціял та продукція Житомирщини — зокрема граніт, льон, хміль, титановий концентрат тощо. Гості відвідали порцеляновий завод, льонокомбінат та інші підприємства области.

Голова Верховної Ради Іван Плющ прийняв групу економістів-консультантів з Японії. Вони прибули для зустрічі з українськими фахівцями та участи у симпозіюмі з питань проблем на шляху до ринкових реформ. Після зустрічі відбулася пресова конференція, на якій зауважено, що симпозіюм зігнорували члени Кабінету Міністрів. На думку японських економістів, головна проблема економічної кризи — це невпинний процес інфляції, який не дає змоги закордонним інвесторам вкладати капітали в українські підприємства. Проте зацікавленість є: японських підприємців ваблять українські компанії, що займаються зовнішньою торгівлею та розробленням нових технологій. Японські науковці розповіли як післявоєнна Японія досягла свого розвитку.

В столиці України 12—14-го жовтня відбудеться міжнародна конференція підприємців з участю представників України, Німеччини, Австрії, Великобританії, Данії, Ізраїля, Еспанії, Канади, Бельгії і Болгарії.

Незримий...

(Закінчення зі стор. 2)

ну, підкупства, расової ненависти, нехтуванні людським життям не поможуть півзасоби – промови Президента, видатних громадян, поліційні заходи, суди та в'язниці. Сепарування Церкви від держави, усунення навчання релігії зі шкіл, відсутність релігійного виховання в родині, злий приклад батьків і оточення вбиває в основах у дітей і в молоді позитивні елементи, закладені Творцем у душі людини.

Якщо прийде „кінець світу”, як це вже бувало декілька разів з Божого допусту, то буде це вина останніх, теперішніх і майбутніх поколінь людства, якщо воно далі наосліп піде блудними шляхами й манівцями. На місце звироднілого сьогоднішнього світу прийде новий, побудований на здорових проростях загиблого, як це було після „потопу світу”, чи після інших світових катаклізмів у минулому.

Тому треба схаменутися і серйозно взяти до уваги „незримий перст Божий”, бо коли Господь промовить на весь голос, то, як пише І. Франко:

Від слів Його гори
дрижать
І земля подасться...

Незримий перст Божий — невидимий Божий палець.

Михайло Грушевський — лучник...

(Закінчення зі стор. 2)

національному розвиткові українсько-руського народу”. (Це певний натяк на русофільство, яке поширювалось серед деяких верств галицької спільноти. — В. Л.)

Так само тепло звітувало про перший виклад проф. Михайла Грушевського „Діло” в числі 220-му з 13 н. ст. жовтня 1894 року: „Виклад, котрий зібрані вислухали з великою увагою і нагородили прелеґента гучними оплесками, зробив на всіх дуже добре і миле враження, — добре тому, що був видержаний від початку до кінця в тоні поважнім, науковім, а миле, — бо се перший раз довелось Русинам почути такий виклад з історії своєї вітчини з університетської катедри в рідній і гарній мові”. (Ол. Барвінський: „Заснування катедри історії України в Львівському університеті ст. 18”). Записки НТШ т. 141—143/1925.

Грушевський оправдав той ентузіязм, з яким його рідні брати Наддніпрянської України виряджали до Галичини, як і братів галицької України. Він виявився не тільки вченим істориком великого формату, але також знаменитим організатором науки, очолюючи зчасом всю діяльність Наукового Товариства ім. Шевченка, в якому згуртував учених обох віток українського народу, при тому виховав цілу школу істориків самостійників, як Крип'якевич, Томашівський, Чубатий, О. Терлецький та інших. Це величезна заслуга Грушевського. Не говоримо вже про його ролю в час творення Української Держави, якої він став першим Президентом. В час кількарічного перебування на еміґрації у Відні і Празі, Грушевський також тримав зв'язок із заморською еміґрацією, в тому із Українським Народним Союзом та її органом „Свободою”, до якої дописував, інформуючи про діяльність нашої еміґрації на Заході, головно у Відні і Празі, про що збереглися його оригінальні листи.

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН заявив, що переступлення Норвегією міжнародної заборони ловлення китів для комерційного вжитку вимагає санкцій згідно з американським законом, одначе він покищо вирішив цього не робити. У своєму листі до Конґресу Президент уважає, що „найперше треба ужити всіх можливих заходів, щоб переконати Норвегію притримуватися узгоджених правил охорони китів”, поки застосовувати будь-які санкції.

ЗВІТ, ЩО ЙОГО ПІДГОТОВИЛИ слідчі Департаменту скарбу у справі невдалого полагодження справи культу Давідіяна вказує на цілковите невміння керувати такими справами зі сторони відповідальних за це чинників. Що більше, звіт виявляє також, що, побачивши свої помилки, відповідальні чинники замість їх направити старалися їх закрити, опісля спроваджували слідчих на мильні дороги а перед Конґресом просто говорили неправду.

АҐЕНТСТВО АССОШІЕЙТЕД Пресс інформує зі сербської столиці, що 25-го жовтня в Београді розпочнеться суд над лідером опозиції Вуком Драшковічем. Стало відомо, що майже 200 адвокатів, серед яких є знамениті правники з багатьох західних країн, висловили готовість захищати В.Драшковіча, який є головним політичним противником сербського президента-комуніста Слободана Мілошевіча. В. Драшковіча звинувачують у „підбурюванні проти законного уряду” і йому загрожує тюремне ув'язнення від 5 до 15 років.

„Вертеп”...

(Закінчення зі стор. 2)

кревні автора висловили побоювання, що вихід з рядів партії є небезпечним. Постанова автора була категорична. Острах рідні пояснюється тим, що батько автора був ув'язнений, суджений і засланий.

Значна частина громадянства без огляду на їх соціяльне походження зазнавала утисків, була переслідувана і карана. Це створювало психологію депресії і страху.

Автор споминів, хоч не чисто офіційно-пролетарського походження завдяки особистим здібностям, врешті й послабленої революційної гарячки партійних органів, покінчив студії (педінститут), здобув аспірантуру у Львівському університеті, завідував катедрою етики, естетики і наукового атеїзму і, навіть, був депутатом СССР. Останнє становище дало авторові можливість спостерігати „політичний вертеп” партійного театру, що його сприймало громадянство ворожо.

На сторінках споминів автора приведені особливіші епізоди, як сильветка 72-річного поета Миколи Самійленка, в'язня з 10-річним стажем таборового присуду і з довічним поселенням у Сибірі. На думку М. Гром'яка, творчість Самійленка, навіть поезії, творені в таборах, — „це справжня література, філософські роздуми, викладені добірною мовою, прекрасні дзвінкі рими, несподівані образи, а разом усе — надзвичайна простота”.

Маючи зацікавлення літературою, Р. Гром'як висловив зауваження, що „українська література двічі невольнича: Шевченко, Грабовський, Плужник, Поліщук (сотні сталінських в'язнів), Самійленко, Стус — це невольники, що творили в нелюдських умовах поезію високого ґатунку”, „Невільники і ті, що співали величальні оди Сталінові і сталінізмові, то невільники страху, невільники суспільного одурманення і самообдуди”.

Тон цей відповідніший літературному критикові, як політичному діячеві. Загально беручи, автор обстоює потреби змін і їх розвиток розглядає оптимістично, розуміючи, що в історії України попередня ера минула, а нова в нових обставинах, хоч і важких, починається.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас
27-го липня 1993 р. в Трентоні, Н. Дж.
наш найдорожчий
БАТЬКО, ДІДО І ПРАДІДО

бл. п.

РОМАН ГАНІНЧАК

Цією дорогою складаємо нашу щиру подяку, вже покійному о. митратові д-рові Василеві Макухові, пароховi української католицької церкви св. Йосафата, що останками своїх сил відправив похоронні відправи та провів покійного в станню дорогу.

Дякуємо інж. Макарові Копаниці і особам, що йому помагали за зворушливий спів під час похоронних відправ.

Дякуємо всім за численні вислови співчуття, за участь в похоронних відправах, за жертви на Служби Божі та на фонд дітям Чорнобиля. Наша глибока вдячність Юстині Надразі та Лесі Обаранець за приготування тризни та Лідії Кіржецькій і Дарці Копаниці за поміч під час тризни.

Дякуємо похоронному заведенню Kutch Funeral Home за сумлінне виконання своїх обов'язків.

Подаємо список жертводавців:

На СЛУЖБИ БОЖІ:

Шлапак Микола і Роза, Глушок Мирослава, Рояк Лідія і Ганінчак Левко, Рояк Лідія і Кен, Возняк Катерина і Петро, Копаниця Дарія і Макар, Обаранець Леся і Ґеник, Микитин Оксана й Іван, Канкро Францес і Антоні, Надрага Юстина, Надрага Оля, Глушок Марія і Михайло, Обаранець Мирон, Обаранець Юрій, Кіржецькі Лідія і Мирослав, Кузик Дарія, Шевців Михайло й Антоніна, Турчин Ірена й Андрій, Федорович Зенон і Евелін, Ґоянюк Люба, Дубик Ольга, Скозаро Діяна і Майк, Петті Джан, Костюк Галина, Сікорскі Стела, Лапкевич Ладі і Джозеф, Келі Францес, Філіпоні Ада і Армандо, Драґо Беверлі і Сал, Келі Ґрейс, Рікет Цецилія, Фонде Люіз і Марґарет, Дей Марлін і Ерль, Плис Олег і Ярослав, Плис Ірена і Петро, Галайдіда Юлія і Андрій.

На ФОНД ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:

83 дол. — Працівники Division on Aging.
79 дол. — Мешканці — Park Place;
по 50 дол. — Ковшевич Катя, д-р Дурбак Христина, Плис Олег з родиною;
по 40 дол. — Гасюк Ірена і Богдан, Маркевич Володимир;
по 25 дол. — Рояк Лідія і Кен, Ганінчак Левко і Лідія Рояк, Глушок Марія і Михайло, Кузик Дарія, Бук Лідія, Щука Ірена, д-р Щука Марія, Саламаха Богданна і Богдан, Плис Ярослав, Плис Ірена і Петро, Маґістрелі Фреді і Джов;
по 20 дол. — Глушок Мирослава, Копаниця Дарія і Макар, Обаранець Леся і Ґеник, Микитин Оксана й Іван, Дубик Ольга, д-р Сендзік Теодозій і Віра, Коропей Уляна, Костюк Галина;
по 10 дол. — Савула Марія, Лабка Ярослава, Мриглоцька Люба, Бойцун Михайло й Анастазія, Кіржецькі Лідія і Мирослав, Турчин Ірена й Андрій, Мартиненко Михайло, Гафткович Іван, Панасюк Емілія.

Разом $917 00

Нехай всевишній Бог щедро винагородить усіх.

З вдячністю —
донька — ІРЕНА ПЛИС з чоловіком ПЕТРОМ і родиною

З великим жалем і сумом повідомляємо членів Організації Українських Націоналістів в Україні й в діяспорі, та всю українську спільноту, що в п'ятницю, 27-го серпня 1993 р. в м. Ранвіль, Франція відійшов у вічність на 95-му році життя

СЛ. П. СОТНИК

Михайло Антоненко

народжений 8-го листопада 1898 р. на Київщині, колишній старшина Армії УНР, учасник Визвольних Змагань за Українську Державність 1917-1921 рр., Член Леґії Українських Націоналістів у Чехо-Словаччині і Франції, учасник Першого Конґресу Українських Націоналістів у 1929 році, найстарший член ОУН, співробітник полк. Євгена Коновальця і полк. Андрія Мельника та інших визначних діячів Організації Українських Націоналістів, один з основоположників громадської націоналістичної організації у Франції — Українського Народного Союзу, а відтак Української Національної Єдности, непохитний український патріот і націоналістичний діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Провід Українських Націоналістів і Організація Українських Націоналістів

ТУРЕЦЬКІЙ СЛУЖБІ БЕЗПЕКИ вдалося затримати іранських контрабандистів, які намагалися перевезти через турецьку територію до Ірану 2.5 кілограма урану, а також встановити, що цей уран походить з Росії.

ПОДЯКА

Дня 10-го липня 1993 р. відійшов, несподівано у вічність
наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

ПАВЛО ЛОНКЕВИЧ

Похорон відбувся 12-го липня 1993 р. з церкви Пресвятої Трійці у Керґонксоні, Н. Й., а опісля на місцевий цвинтар.

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всечесному о. канонікові Еміліянові Шараневичу за уділення Єлеопомазання та отцям Василеві Греневі, Еміліянові Шараневичу, Богданові Смику за відправлення Панахиди та молитви. Дякуємо о. Греневі за відслуження Святої Літургії за упокій бл. п. Павла, за прощальні слова у церкві, та відпровадження покійного на місце вічного спочинку. Дякуємо Орлівському та хорові за спів під час похоронних відправ. Дякуємо похоронному заведенню Humiston Funeral Home за взірцеве переведення похорону.

Щиренька подяка братам Богданові і Зеньові, братовим Наді й Олі за поміч і розраду в перших хвилинах нашого горя. Дякуємо всім приятелям, знайомим і парафіянам за участь у Панахиді, Святій Літургії і тризні. Щиренько дякуємо за молитви Св. Літургії, квіти, та датки на добродійні цілі. Дякуємо Михайлині Баран, яка зайнялася збіркою на добродійні цілі в пам'ять бл. п. Павла. Дякуємо усім за щирі співчуття в нашому горю, усні, телефонічні і писемні.

В пам'ять покійного жертвували:

На СВЯТІ ЛІТУРГІЇ:

Розалія і Микола Палюх, Осипа і Василь Дудинські, А. і Микола Вовчук, Катерина Терлецька, Ольга і Володимир Тутка, М. і Юрій Штогрин, А. і Микола Хоманчук, Софія Патрило, Марія Костик, Іван Пригода, Марія Наїлко, Марія Барабан, Ірена Келебай, Ольга Весоловська, родина Дзюбак, Іванна Ліщинська, Ірена Козак, Дарія і Володимир Рудакевич, Соня і Володимир Костюк, Марія і Осип Васьків, Аліса і Ґеральд Кубін, Соня і Мирон Березюк.

На ЦЕРКВУ ПРЕСВЯТОЇ ТРІЙЦІ, Керґонксон, Н. Й.:

Оксана Ленець, Меланія Кокорудз, Еґі Хоманчук, Михайло Рубич, д-р Роман і Ольга Мороз, Лідія Яців. — Разом — $85.00.

ФОНД ЦЕРКОВНОГО ДАХУ:

Осипа Яворська, Дора й Іван Кульчицькі. — Разом $40.00.

На ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ — ЖЕРТВАМ ЧОРНОБИЛЯ:

Корнеля Лонкевич, Ольга і Зенон Савчук, Павлина і Стефан Олексів, Надя і Мирослав Шміґель, Олександра Костик, Олександра Крумшин, Євгенія і Євген Івашків, Іван і Зеня Бундзяк, Марія і д-р Осип Мороз, Михайлина і мґр Михайло Баран, Оля і Роман Равлюк, Анна і Данило Слободян, Володимир Берізка, д-р Роман і Стефанія Барановські, Ольга Салук, Дарія Баран, Оля і Володимир Мілян, Анна й Іван Ринчак, Андрій Лесів, Марія Стефанишин, Стефанія і Михайло Павлічко, Христина і Стефан Головаті. Разом 560.00.

Наша щиросердечна подяка всім. Хай Господь винагородить вас своїми ласками.

Залишені в смутку:
дружина — КОРНЕЛЯ
син — БОРИС
синова — ХРИСТЯ
внуки — АРІЯННА І НИКОЛА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла у вічність
дня 22-го серпня 1993 року
наша найдорожча
ДРУЖИНА І МАМА

бл. п.

ВІРА КОВБЛЯНСЬКА

з дому ВІЗЕРКАНЮК

Висловлюємо нашу найщирішу подяку родині, приятелям та знайомим, які прибули на похоронні відправи і віддали останню пошану і прислугу покійній.

Щире спасибі всім тим, які висловили співчуття особисто, письмово і телефонічно.

Дякуємо від серця за всі молитви, Служби Божі, чудові квіти та щедрі пожертви на виховання священиків Духовної Богословії у Львові та студіюючих в Українському Католицькому Університеті в Римі.

Щиро дякуємо членкиням Марійської Дружини при церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., за переведення збірки.

Дякуємо сестрі Марії, ЧСВВ, директорці української католицької школи при церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, де покійна була довгі роки учителькою, за прощальні слова. Рівнож дякуємо усім, що в сороковий день відходу покійної у вічність, причинилися до відбуття поминок, а спеціяльно дітям з четвертої та восьмої кляс, котрих до участи приготовили учительки М. Робак та Г. Мілянич.

Дякую за зорганозування фонду ім. Віри Ковблянської, для допомоги дітям, котрі прибувають з України.

Сердечно дякую о. пароховi Франкові Шадякові, який відвідував мою дружину в шпиталі і в дома та за уділення Оливопомазання перед смертю. Рівнож дякую за відправлення Парастасу, поминальної Служби Божої та Панахиди.

Найщиріша подяка Владиці Михайлові Вівчареві за похоронні відправи та за молитви.

Дякую Владиці Михайлові Кучмякові, колишньому нашому пароховi, за молитви за спокій душі покійної.

Дякую ред. В. Пасічнякові за щирі слова співчуття від Т-ва св. Софії, Т-ва за Патріярхат та від своєї родини.

Дякую похоронному заведенню Литвин-Литвин за взірцеве переведення похорону.

В пам'ять покійної зложили:

СЛУЖБИ БОЖІ:

Клюб Матерей при школі св. Івана Хрестителя, В. Кікта, Б. Л. Крамарчук, родина Клебан, родина Б. Б. Худьо, І. Клюфас, Марійська Дружина при церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, А. Ґуш, Р. Пиндус, М. М. Кузишин, Н. Ходновський, О. Бачинська і родичі, д-р А. Стефанівський, родина Призимирських, родина Семанишин, І. Черник.

КВІТИ:

Ю. Лисяк і родина, родина В. Пасічняк.

На ВИХОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ ДУХОВНОЇ БОГОСЛОВІЇ У ЛЬВОВІ та СТУДІЮЮЧИХ В УКРАЇНСЬКОМУ КАТОЛИЦЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ в РИМІ:

по 100 дол. — д-р Б. Кузьма, Г. Харук, д-р М. Ковблянська, д-р О. А. Ковблянські, В. Ковблянський;
по 50 дол. — М. І. Винарчуки, д-р Б. Худіо, д-р Ю. Л. Стефанівські, д-р С. Ничай;
по 30 дол. — С. Гнатів, Д. В. Пасічняки, Л. Б. Крамарчуки;
по 25 дол. — Н. Ходновський, д-р М. К. Баранецькі, І. Дзедзик, В. В. Васічки, Б. Васічко, І. О. Юрчуки, К. І. Галій, У. А. Тимкевичі, Г. Клим;
по 20 дол. - Л. Д. Пенцак, В. Трейда, Н. І. Хома, Т. [illegible], Т. Василик, Л. І. Турянські, І. Галій, В. Цинайко, Л. С. Ткач;
по 10 дол. — Я. Н. Бігун, Ю. М. Яримович, Л. Ґудзій, Н. Кудрик, О. Винарчук;
5 дол. — І. К.

Нехай Всемогучий Господь нагородить всіх вас щедрими ласками за ваші добрі серця.

В глибокому смутку —
муж — ВОЛОДИМИР і діти

Пластова Оселя „Вовча Тропа” в Іст Четгемі, Н. Й.
ПРИГАДУЄ, ЩО

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УПРАВИ

— відбудуться —
в суботу, 16-го жовтня 1993 р. о год. 7-ій веч.
в „Рамаді Інн” в Іст Гановер, Н. Дж.

В ПРОГРАМІ ЗБОРІВ:
вибір нової управи, звіти з минулорічних таборів та пляни на майбутнє.

Запрошуємо усіх батьків пластової молоді до численної участи.

Телефонувати до М. Величковської (201) 822-8298 з запитами

Референтура Суспільної Опіки при Окружній Управі СУА в Ню Йорку
при співпраці
Лікарського Товариства Відділу Ню Йорк - Ню Джерзі
ЗАПРОШУЮТЬ НА

П'ЯТУ З ЧЕРГИ ЗУСТРІЧ ЛІКАРІВ-СПЕЦІЯЛІСТІВ З ГРОМАДЯНСТВОМ

ПІД НАЗВОЮ

„МЕДИЧНА ПОРАДНЯ”

яка відбудеться
в суботу, 23-го жовтня ц. р., о год. 11-ій ранку
в домівці СУА в Ню Йорку

ДОПОВІДАТИ БУДУТЬ:

Д-р МАРТА МАЧАЙ — психіятр, „Синдром Апнеї” (забурення сну)
Д-р ЙОСИФ МИХАЙЛО ПОБЕР — Пластичний хірург, „Естетика в косметичній хірургії лиця і тіла”
Д-р СТЕФАН СЕМЧИШИН — генеколог, „Жінка перед і після менопавзи” (переходовий час)
Д-р ХРИСТИНА СЛИВОЦЬКА — радіолог, „Роля мамографії для своєчасної діягнози рака грудей”
Д-р ІГОР МАҐУН, *модератор*

ВІРА КУШНІР
Референт Суспільної Опіки Окружної Управи

Заслужена громадянка і педагог

С. Кавка

Кожна людина повинна використовувати Богом дані їй таланти не тільки на свою користь, але і на добро інших. Кожній людині Господь призначив завдання до виконання, згідно з її талантом.

У деяких людей не раз великі таланти приспані, не використані, змарновані, а це велика шкода для неї і для інших. Соломія Кавка використала свої таланти вміло і головно на користь інших.

Соломія Яворська-Косачевич-Кавка народилася в Рогатині коло Бережан на Поділлі в родині Івана і Марії Косачевичів. Прізвище Яворські — це шляхоцький придомок, наданий польським королем мешканцям села Явір за військову службу. Потомки Косачевичів також до них належали. Батько Соломії Іван Косачевич, після одруження з Марією Мартич, осілився в Рогатині, а працював в адвокатській канцелярії в Турці.

Соломія Кавка початкову і середню школу закінчила в Самборі. Здавши матуру в 1933 році, зразу вступила в ряди Союзу Українок і опинилася у вирі підпільної праці цього ж Союзу. Польська влада заборонила закладати „Союзи Українок" по селах, тому треба було шукати інших способів ведення освітньої та іншої роботи по селах. Соломія роз'їжджала по селах з освітніми доповідями, переборюючи труднощі і небезпеки. Працювала водночас у Пласті, брала участь у з'їзді молоді у Львові в 1933 році. Була співробітницею власника української книгарні Юліяна Кавки, за якого перед самою війною вийшла заміж.

За польської влади вести українську книгарню було нелегко, влада ставила всякі труднощі. За вивіску назви книгарні українською мовою Соломія була заарештована, тільки збіг обставин захоронив її від довшого арешту.

Педагогічну працю Соломія розпочала в Турці в чотириклясній школі, директором якої був Шеремета. Тут вона розкрила свої таланти до декоративного мистецтва та в педагогічній ділянці. Її кляса була взірцево ведена, всюди була прикрашена гарниме декораціями. Ось деякі написи: „Виростали діти неписьменні, голі, а тепер вчаться у школі". Деякі її декорації були показані на вчительській конференції у Дрогобичі. За них Соломія одержала нагороду в формі поїздки по Україні. Та замість поїздки вона перейшла прикрий допит в НКВД, перебування брата Михайла за границею причинилося до цього.

Брат Михайло залишився за кордоном під час евакуації мешканців Турки під час Першої світової війни в Ґвінді коло Відня. Мати Марія Косачевич з громадкою дітей — дев'ятеро, була під опікою харитативної служби в таборі. Тут померла сестра Софійка, а кілька років пізніше сестра Константина — на тиф, вона була студенткою середньої школи у Відні. Батько Іван Косачевич перебував на службовій праці в Боснії.

Після повернення Косачевичів з табору до Турки народився брат Зеновій Косачевич. З приходом большевиків почалися масові арешти мешканців Турки, між ними була Соломія і її мати. Коли наближалася німецька навала до Самбора, большевики почали розстрілювати тюремників. Під час цієї смертельної години заіснувала незвична подія, яка дала змогу втекти їй і іншим з-під муру смерти. Пересиділа вона цілу ніч в городі своєї товаришки Нюсі Кос, а відтак добрі люди помогли їй та іншим втікачам безпечно вернутися до Турки. Сталося це 30 червня 1941 року.

У 1943 році Соломія зі своєю родиною та двома сирітками своєї сестри залишила рідну землю. У переселенчому таборі в Німеччині вчителювала в таборовій школі, навчала фізкультуру та мистецтво, брала активну участь у діяльності Пласту. У 1950 році, завдяки родині Зеленяків, родина Кавків прибула до Чикаго, де живе донині. Спочатку працювала вона в шпиталі Назаретанок, а згодом, при помочі отця ігумена д-ра Ґавліча, дістає посаду вчительки в щоденній школі св. отця Миколая. У цій українській школі працювала віддано і успішно довгі роки.

Водночас Соломія Кавка стала дуже активною в Союзі Українок Америки, членкою якого є понад 60 років. Вчителює в школі українознавства Тов. Української Учительської Громади, є активною в церковно-громадському житті. Соломія Кавка відома чикагській громаді не тільки як вчителька, але як ефективна декораторка сцен і заль громадських імпрез. 22-ий Відділ Союзу Українок під її вмілим проводом вже довгі літа декорує українськими прикрасами ялинку в Музеї науки і промислу.

Соломія Кавка має вроджене відчуття краси і мистецького полету, що проявляється і в особистому житті. Через свій відповідний стрій-вишивки на кожну оказію (академія, шлюб, забава) вона підкреслює свій патріотизм та любов до всього, що рідне.

Цю велику любов до краси українського мистецтва вона переказувала учням у школі на лекціях писанкарства, вишивки, різьби тощо. Її чудові вишивки прикрашують залі українського музею в Чикаго. Соломія Кавка користується належною пошаною в українській громаді. Для відзначення її педагогічно-громадських заслуг Союз Українок Америки зорганізував бенкет, на якому було присутніх 650 осіб — це були переважно колишні учні, їхні батьки та вчителі.

Кожна людина сповнена гордістю, коли вона виконала добру працю для своєї громади і народу. Соломія Кавка є однією з тих. Її гордістю є також її родина, син Юрій, внуки Ярема і Адріяна; всі вони активні пластуни.

Віра Зельвак

Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
ОКРУГ

АЛЛЕНТАВН - БАЛТИМОР
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ - СКРЕНТОН
ШАМОКІН - ВІЛКС БЕРІ - Необ'єднані Відділи Пенсильвенії: 11, 135, 145, 258, 297, 467

відбудуться

в суботу, 16-го жовтня 1993 року
год. 11:30 - 4:00 по пол.

Оселя ім. Ольжича
Ukrainian Homestead, 1230 Beaver Run Dr., Lehighton, Pa.

В нарадах повинні взяти участь секретарі, організатори, відділові урядовці, члени Управ Округ та делеґати 32-ої Конвенції

Осінні наради призначається організаційним справам, Конвенції УНС у 1994 р. та святкуванням 100-ліття існування нашої Установи.

Голови Округ:

Аллентавн — Анна Гарас .... (215) 867-4052
Балтимор — Богдан Ясінський .... (301) 593-5186
Філядельфія — Стефан Гавриш .... (215) 233-2466
Шамокін — Йосиф Чабан .... (717) 874-3084
Вілкс Бері — Тимко Бутрей .... (717) 759-1541
Скрентон і Необ'єднані Відділи
Пенсильвенії —
Головна Канцелярія УНС .... (800) 253-9862

Для всіх присутніх на нарадах подаватиметься полуденок
УЧАСТЬ У НАРАДАХ прошу зголосити голові вашої Округи перед 8-им жовтня.

Скористайте з виїмково доброї нагоди!
ПРИЙМАЄТЬСЯ
ОГОЛОШЕННЯ
до Календаря УНСоюзу
на 1994-ий рік
який цього року виходить накладом
12 тисяч примірників
Цим Ви зможете познайомити ввесь український загал з Вашою установою, Вашою професійною обслугою, чи Вашим підприємством.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

Одна сторінка $120.00
Пів сторінки 75.00
Чверть сторінки 45.00
Одна восьма сторінки 25.00

Реченець замовлення оголошень
до 9-го жовтня 1993 р.
Належність проситься надсилати:
SVOBODA
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

POLISH AGENCY WAWEL
161 Market Street
Passaic, N.J. 07055
Tel.: (201) 778-7535

WAWEL TRAVEL II
743 Edgar Road
Elizabeth, N.J. 07202
Tel.: (908) 355-2373

ПАЧКИ в УКРАЇНУ

З ДОСТАВОЮ ДО ДОМУ — 6-9 тижнів, мін. 15 фунтів
по $0.99 за фунт
Відбираємо пачки з дому $1.39 за фунт
Висилайте пачки U.P.S. — $0.95 за фунт
УВАГА!
Релігійні товариства та організації, які висилають в Україну більшу кількість товарів даємо по знижених цінах.

Реставрування і посвячення собору в Ярославі

Собор в Ярославі (над Сяном), збудований 1747 року, добудований 1912 року, реставрований 1993 року.
(Світлив Г. Ґурецкі)

Свою п'яту святиню українці княжого міста Ярослава на Засянні, на західньому пограниччі, закінчили будувати на місці замку князя Острозького в 1747 році при видатній допомозі бурмістра Іллі Вапинського. Тій рококовій будівлі в 1912 році додано дві нави і фронтон, а цілості надано модерний візантійський стиль. Іконопис всередині того великого собору, 38x22.5 метрів, а високого 38 м, створив у 1935—1937 роках мистець Павло Запорізький з Перемишля.

Величавий храм служив 3,300 парафіянам і був релігійною „твердинею за Сяном" і містом щорічних прощ до чудотворної ікони Матері Божої „Милосердя двері" вірних з багатьох повітів, про що дбав парох о. крилошанин Кипріян Хотинецький (нар. 1866) від 1892 року аж до смерти в 1942 році.

Після виселення з міста українців у 1945 році собор перебрали поляки на римо-католицький костьол для шкіл, а за кілька років закрили його. Незабаром після того вивезли іконостас, образи, все устаткування (лавки) і навіть вибрали кам'яну підлогу. Через зумисно побиті вікна в копулі і в навах дощ і сніг цілковито знищили поліхромію, яку у святилищі малював Михайло Бойчук на початку цього сторіччя. Викрадення залізної огорожі і брам давало нагоду до частого вандалізму.

Старанням декана о. митрата Теодора Майковича і вірних, римо-католицька дієцезія у Перемишлі (епарх Іґнаци Токарчук) погодилася (протокол з 7-го червня 1987) від дати собор до вживання греко-католицькій парафії в Ярославі, а після дальших впертих домагань воєвідський уряд у Перемишлі актом з 27-го березня 1990 р. повернув собор на власність парафії Преображення Господнього в Ярославі.

Доїжджаючий з Перемишля завідатель о. д-р Іван Балик, ЧСВВ (1913—1989) вперше відправив у соборі Літургію 7-го червня 1987 р., а миряни з майстром Іллею Лихачем з Жапалова зразу взялися до ремонтних робіт під наглядом інж. Едварда Маковецького, спершу до забезпечення будівлі ззовні (вставлення шиб, покриття цілого даху мідяною бляхою, поставлення огорожі, помалювання), а з приходом 13-го травня 1990 р. молодого пароха о. Богдана Праха перейдено з поспіхом до направ всередині і встановлено новий іконостас, відновлено образи і вівтарі, помальовано копулу і стіни, встановлено коштовну мармурову підлогу. В тому ж часі відкуплено від „Сполем" триповерховий будинок приходства з 29 кімнатами, з ініціятиви Іванни Зубаль проведено в серпні 1992 р. Світовий з'їзд земляків з участю 500 осіб з 6 держав, видано серію кольорових листівок з церквами в реґіоні. Енерґійний парох і перемиський декан о. Б. Прах займався також реставруванням старинної церковці в с. Хотинці за Радимном і опікується ще двома селами в даньому Любачівському повіті. Він же заснував і очолює Наукове товариство ім. еп. Григорія Лакоти, та вистарався звороту з міського музею чудотворної ікони „Милосердя двері". На жаль, польські мистці чомусь перемалювали ікону і „зняли" корону з голови Богородиці та змінили прямокутну форму оригіналу на восьмикутну.

На проведення згаданих робіт треба було зібрати великі фонди і їх придбано від позамісцевих земляків та патріотів з інших реґіонів. Ініціятиву дало Земляцьке об'єднання „Ярославщина та окраїни Засяння", яке на Другій реґіональній зустрічі в Чикаго 4-го жовтня 1986 р. утворило „Фонд допомоги реґіонові" з діловодом д-ром Петром Вигінним, головою ЯРОКЗА. Видавши свій збірник „Ярославщина", Об'єднання звернуло увагу на потреби українців у реґіоні. Всі датки від 276 осіб у сумі 59,000 дол. передано на віднову собору в Ярославі (повний список буде опублікований окремою брошурою ще цього року). Новими ктиторами українського храму в Ярославі стали: Владика Василь Лостен, проф. Степан Салик (1902—1993), Н. Н., Юрій і Ядвига Кравці, Галина й інж. Володимир Горбові, Антін Бінчак з Франції, — напевно й інші, яких не знаємо, бо жертвували іншим збірщикам або слали прямо до Ярослава. Датки виселенців на Ольштинщину були проголошувані у варшавському „Нашому слові".

Завдяки щедрості жертводавців і трудів ярослав'ян, посвячення відреставрованого собору могло відбутися вже у свято Різдва Матері Божої, у вівторок, 21-го вересня 1993 р., і його доверших Епарх Перемиський і вірних українсько-візантійського обряду у Польщі Владика Іван Мартиняк при участі Епарха Коломийсько-Чернівецького Владики Павла Василика з України, митратів з Перемишля о. Степана Дзюбини й Теодора Майковича і 20 священиків та гостей: римо-католицького єпископа Стефана Москви, суфраґана архиєпископа Юзефа Міхаліка в Перемишлі та декана ярославського кс. Олександра Кустри. На цю врочистість прибуло около 1,700 мирян з усієї Польщі, а двома автобусами зі Львова приїхали члени Т-ва „Надсяння" і хор політехнічного інституту, який співав Архиєрейську Літургію.

На фронтоні собору — святковий напис. Увійшовших процесійним походом з приходства ієрархів і духовенство привітав парох і декан о. Б. Прах і подякував усім жертводавцям у світі, а байперше Об'єднанню ЯРОКЗА в Чикаго. В часі відправ Перемиський Епарх висвятив на священиків двох богословів: Івана Нагача з Жапалова і диякона, родом з Буковини. В оновленому соборі миряни почули захоплюючі проповіді Владик Івана і Стефана, а на кінці слово подяки новоієрея Нагача. Нові священики призначені до парафій у Перемишлі і Команчі.

В часі обіду в будинку приходства, між іншим, промовляв голова „Надсяння" *проф. політехніки* Володимир Середа, а о. Євген Попович читав привітального листа від ЯРОКЗА з Чикаго

На вагу святкувань в Ярославі вказує і участь амбасадора України Генадія Удовенка з Варшави і голови централі Об'єднання українців у Польщі д-ра Юрія Рейта.

Повернення цього собору й відновлення його протягом лише шести років у найкращий український храм у Польщі наповнює нас великою радістю і вдячністю усім добродіям, фахівцям і даровим робітникам і є прикладом для інших!

Це світла подія у процесі відродження народу на окраїнах його відвічної землі! Твердиню за Сяном відбудували ми!

Степан Кікта

Різдво не за горами! То ж принесемо святкову радість до своїх рідних. Подаруймо їм гостинці з американськими харчами!

A

Мука	25 Lb
Цукор	20 Lb
Риж	20 Lb
Макарони	5 Lb
Сіль	2 Lb
Заг. вага	75 Lb

$ 98.00

C

Мука	50 Lb
Цукор	50 Lb
Риж	20 Lb
Макарони	5 Lb
Шинка	3 Lb
М'ясо сніданкове	5 x 12 Oz
Воловина	5 x 12 Oz
Кава	8 Oz
Чай	100 pcs.
Заг. вага	147 Lb

$ 175.00

M

М'ясо сніданкове	7.5 Lb
Сардинки	3 Lb
Шинка	3 Lb
Воловина	3 Lb
Парівки	1 Lb
Салямі	3 Lb
Курячі зупи	24 pcs.
Муштарда	1.5 lb
Заг. вага	32 Lb

$ 89.00

N

М'ясо сніданкове	4 Lb
Сардинки	3 Lb
Сухе молоко	2 Lb
Олія	1 Gal.
Шинка	3 Lb
Макарони	6 Lb
Риж	20 Lb
Заг. вага	53 Lb

$ 95.00

10% опусту для володарів картки "Оксани"

G

Гречка	50 lb
Сир твердий	5 Lb
Риж	20Lb
Олія	1 Gal.
М'ясні вироби	7.5 Lb
Маргарин	5 Lb
Кава	08 Oz
Чай	08 Oz
Заг. вага	110 Lb

$ 255.00

S

Манка /Фаріна/	100 Lb
Гречка	50 Lb
Риж	20 Lb
Цукор	25 Lb
Мука	25 Lb
Олія	1 Gal.
М'ясні вироби	7.5 Lb
Маргарин	5 Lb
Кава	08 Oz
Чай	08 Oz
Заг. вага	250 Lb

$ 215.00

D

М'ясо сніданкове	12 Oz
Сардинки	1 Lb
Шинка	1 Lb
Воловина	12 Oz
Горох в маринаді	1 Lb
Салямі	1 Lb
Риж	3 Lb
Макарони	5 Lb
Олія	1 Qt.
Сухе молоко	2 Lb
Кава	08 Oz
Какао	08 Oz
Чай	10 Oz
Заг. вага	24 Lb

$ 79.00

B

Тістечка	3 Lb
Горіхове масло	2.5 Lb
Шоколад-сироп	1.5 Lb
Цукор-пудра	2 Lb
Суха сметана	2 Lb
Рудзинки	2 Lb
Чай	1.5 Lb
Кава	2.5 Lb
Какао	1 Lb
Сушені сливки	1 Lb
Жувачки	1 Lb
Заг. вага	24 Lb

$ 72.00

R

Мука	25 Lb
Цукор	25 Lb
Олія	1 Qt
Шинка	7 Lb
Воловина	4 Lb
Маргарина	5 Lb
Макарони	6 Lb
Чай	08 Oz
Какао	08 Oz
Шоколад	5 pcs
Заг. вага	92 Lb

$ 149.00

K

Гречка	25 Lb
Манка	25 Lb
Риж	5 Lb
Макарони	5 Lb
Олія	1 Gal
Шинка	4 Lb
Кава	08 Oz
Цукорки	2 Lb
Заг. вага	80 Lb

$ 135.00

O

Гречка	10 Lb
Манка	10 Lb
Вівсянка	10 Lb
Макарони	5 Lb
Шинка	3Lb
Кава	08 Oz
Цукорки	2 Lb
Заг. вага	80 Lb

$ 87.00

Замовляйте членську картку ОКСАНИ!
OKSANA 10% SAVINGS PLAN
Приймаємо кредитні карти.

OKSANA INTERNATIONAL TRADE, Inc.
1111 East Elizabeth Avenue, Linden, NJ 07036
Працюємо: Mon. - Fri. 9 to 6 Pm, Sat. 10 to 3 Pm

Маємо на складі ще деякий запас книжки
Кляренса Меннінґа
Clarence A. Manning: UKRAINE UNDER THE SOVIETS
Published by Bookman Associates, New York, 1953, printed by Record Press, New York City, pp. 223. Price, hard cover $10.00.
Можна набути в книгарні Свободи.
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує 6% продажного податку.

• SERVICE •

Українська фірма „КАРПАТИ"
Займається: ремонтами і перебудовою домів і підвальних приміщень (bsmt). Plumbing, Bathrooms, Tiles, Electric, Carpentry, Welding, Roofing, Brick Pointing, Painting and Decorating. Fully Insured.
Tel.: (718) 507-8738

• ПРАЦЯ •

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ УКРАЇНКУ
45-55 років, до опіки немовляти та домашньої роботи в передмісті Атланти, Джорджа. Помешкання та харчування 125 дол. тижнево.
Тел.: 1-404-435-3823.

МІСТ-КАРПАТИ
120 Runnymede Rd., Toronto, Ont., M6S 2Y3, Can., Tel.: (416)761-9105
Посилайте через нас:
- речові і харчові пачки;
- гроші, листи, телеграми;
- трактори, автомобілі;
- товари для дому та інше.
По каталог телефонуйте на номер:
1-800-265-7189
Шукаємо нових агентів, високі комісійні!

ARKA Company Department Store
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550
НА РІЗДВЯНІ СВЯТА: КУТЯ, МАК, ГРИБИ, СВЯТОЧНІ КАРТОЧКИ, КОЛЯДИ (касетки — платівки). ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ.

• РІЗНЕ •

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER
Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed stamped envelope to: Single Ukrainians
P.O. Box 24733
Phila., Pa. 19111

OKSANA PICK UP SERVICE
Забираємо кожен пакунок з кожної хати в Америці БЕЗКОШТОВНО!
Для відбору 1 800 965-7262

•FUNERAL DIRECTORS•

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

Від 1928
SENKO FUNERAL HOMES
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ СЕНКА
Єдине в Ню Йорку похоронне заведення, власником і управителем якого є українська родина.
• традиційні українські услуги, що проводяться особисто.
• Організація похоронів у Брукліні, Бронксі, Ню Йорку, Квінсі, Лонг Айленді тощо.
• На всіх цвинтарях, включно з цвинтарями св. Духа і св. Андрія.
• Організуємо міжнародні перевезення.
• Завчасне полагодження похоронів.
HEMPSTEAD FUNERAL HOME - 89 Peninsula Blvd, Hempstead, N.Y. 11550, 516-481-7460
SENKO FUNERAL HOME - 83-15 Parsons Blvd., Jamaica, N.Y. 11432, 1-718-657-1793
SENKO FUNERAL HOME - 213-215 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211, 1-718-388-4416
24 ГОДИНИ НА ДОБУ, 7 ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ.